

ส้มโอ

ชื่อไทย: ส้มโอ

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ: Pummelo, Shaddock
 ชื่อวิทยาศาสตร์: *Citrus grandis* Osb.
 ผู้รับผิดชอบ นายกิตติ สระแก้ว
 นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
 โทร. ๐-๒๕๗๙-1981

แหล่งผลิตที่ปลูกมากได้แก่

ภาคตะวันตก: จังหวัดสมุทรสงคราม กาญจนบุรี ราชบุรี
 ภาคเหนือ: จังหวัดพิจิตร พิษณุโลก นครสวรรค์
 ภาคกลาง: จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี และนนทบุรี
 ภาคตะวันออก: จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี
 ชัยภูมิ
 ภาคใต้: ปัตตานี ชุมพร และนครศรีธรรมราช

Crop requirement (สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิต)

ควรมีอุณหภูมิระหว่าง ๒๕-๓0 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย 75% ตลอดปี ปริมาณน้ำฝนไม่น้อยกว่า 1,200 มิลลิเมตรต่อปี และมีการกระจายตัวของฝนสม่ำเสมอ ลักษณะดินควรเป็นดินร่วนปนทรายที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง ระบายน้ำได้ดี มีค่า pH ของดินระหว่าง ๕.๕ - ๖.๕

ราคาขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ เฉลี่ยรายเดือนส้มโอพันธุ์ทองดีผลใหญ่ (บาท/กิโลกรัม)

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
๒๕๕๑	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	22.57	30.75	32.50	32.50	32.50	29.47
๒๕๕๒	33.25	32.50	32.50	32.50	32.50	30.45	27.50	27.50	28.93	29.00	29.00	30.31
๒๕๕๓	29.00	36.93	31.36	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	30.23	32.50	32.50	30.24

ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	
ปี 51	6,728
ปี 52	6,864
ปี 53	6,925

สถิติการผลิต			
	ปี ๕2 (ม.ค.-ธ.ค.)	ปี ๕3 (ม.ค.-ธ.ค.)	ปี ๕4 (ข้อมูลม.ค.- ส.ค.)
จำนวนผู้ปลูก (ราย)		24,306	24,601
พื้นที่ปลูก (ไร่)	61,245	79,949	68,178
พื้นที่ให้ผล (ไร่)	44,266	66,934	57,883
ผลผลิตรวม (ตัน)	18,738	173,634	65,205

ปริมาณและมูลค่าส่งออกส้มโอสด			ข้อได้เปรียบ - เสียเปรียบสินค้าไทย
ปี	ตันสด	ล้านบาท	ข้อได้เปรียบ
51	11,218	109.23	๑. รสชาติดีเป็นที่ต้องการในตลาดโลกมากกว่าส้มโอจากแหล่งผลิตอื่น
52	11,150	115.38	๒. ไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกส้มโอรายใหญ่ของโลก และมีช่วงการผลิตเกือบตลอดทั้งปี
53	12,149	129.46	๓. อุดมไปด้วยสารอาหาร รวมทั้งมีสารองค์ประกอบด้านอนุมูลอิสระและสรรพคุณทางยา
			๔. ความนิยมในการบริโภคมีเพิ่มมากขึ้น
			ข้อเสียเปรียบ
			๑. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเรื่องราคาปัจจัยการผลิต
			๒. มีโรคและแมลงศัตรูพืชมาก โดยเฉพาะโรคแคงเกอร์ และแมลงวันผลไม้ ซึ่งเป็นอุปสรรคใหญ่ต่อการส่งออก
			๓. ความไม่สม่ำเสมอของคุณภาพและรสชาติผลผลิตในแต่ละแหล่งผลิตและแต่ละช่วงเวลา
			ระหว่างปี
			ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ
			อิสราเอล
			และเวียดนาม

ส้มโอ

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<ol style="list-style-type: none"> 1. ส้มโอของไทยเป็นผลไม้ที่มีรสชาติดีเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ 2. มีคุณค่าทางโภชนาการสูง 3. นอกจากบริโภคสดแล้ว ยังนำไปประยุกต์ในการประกอบอาหารได้มากมายทั้งคาวและหวาน 4. โครงสร้างของเปลือกค่อนข้างหนาและยืดหยุ่นคล้ายฟองน้ำ ทำให้ผลผลิตเสียหายจากการเก็บเกี่ยวและการขนส่งน้อย และสามารถเก็บรักษาคุณภาพผลผลิตได้ยาวนาน จึงเป็นที่นิยมในการใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ เช่น งานเทศกาล งานบุญ ใช้เป็นของขวัญ ของกำนัล ของที่ระลึก ของรางวัล ใช้ในการจัดเลี้ยง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีโรคและแมลงศัตรูพืชค่อนข้างมาก เช่น โรคแคงเกอร์ โรคกรีนนิ่ง เพลี้ยไฟ หนอนชอนใบ แมลงวันทอง ฯลฯ ทำให้เกษตรกรต้องใช้สารเคมีป้องกันกำจัดในปริมาณมาก จึงมักประสบปัญหาสารพิษตกค้าง และเป็นอุปสรรคต่อการผลิตเพื่อส่งออก 2. ความไม่สม่ำเสมอของคุณภาพผลผลิต โดยเฉพาะรสชาติของส้มโอที่ปลูกแต่ละแหล่งผลิต หรือแม้กระทั่งแต่ละช่วงเวลาระหว่างปีที่เก็บเกี่ยวผลผลิต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม จัดทะเบียนเกษตรกรชาวสวนส้มโอ โดยเฉพาะสวนเกษตรกรที่ผลิตส้มโอเพื่อการส่งออกเพื่อควบคุมกระบวนการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิต และการอารักขาพืช 2. วิจัยและพัฒนาหาพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืช

นายกิตติ สระแก้ว นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ข้อมูลสถิติการผลิตจากรายงานสภาวะการผลิตพืชของกรมส่งเสริมการเกษตร